

Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisorta qarfik
Namminersorlutik Oqartussat
Att. Maja Sofie Burgaard

Nuuk, ulloq 29. maj 2011

Tusarniaanermut akissut: Kalaallit Nunaata kujataani 3D-nik sajupillatsitsisarluni paasissutissanik Cairn/Capricorn Greenland Exploration 1 Ltd-ip katersinissaa (akuersissut 2008/13 aamma 2008/47).

“Kalaallit Nunaata kujataani 3D-nik sajupillatsitsisarluni paasissutissanik Cairn/Capricorn Greenland Exploration 1 Ltd-ip katersinissaa (akuersissut 2008/13 aamma 2008/47)” pillugu tusarniaaneq tiguarput. Tusarniaanermut tamakkiisumik akissutissamik suliaqarnissamut periarfissaqarsimanngilagut. Taarsiullugu ilisimatitsissut naatsoq qinnuteqaammut oqaaseqaatertalik nassiupparput. Ilisimatitsissut tuluttut allanneqarpoq uuliasiorluni selskabimi sulisut nutserisoqanngikkaluarluni paasisaqarsinnaanissaat siunertaralugu.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Malene Simon, PhD
Pinnngortitaleriffik

Cairn/Capricorn Greenland Exploration 1 Ltd-ip Kalaallit Nunaata kujataani 3D-nik sajuppillatsitsisarluni paasissutissanik katersinissamut qinnuteqaataanut (akuersissut 2008/13 aamma 2008/47) oqaaseqaatit.

Kalaallit Nunaata kujataani Saqqamiut avataanni blokimi 3D-nik sajuppillatsitsisarluni misissuinissamut Cairn/Capricorn qinnuteqarpoq. Misissuineq sapaatit akunnerini arfinilinni-arfineq marlunni ingerlanneqassaaq 2011-mi juunimit aggusti ilanngullugu. Naqitsinermik aallartitaatit ataatsimoortut marluk >2000 psi-mik naqitsinillit 261 dB re 1uPa@ 1m-imillu nipitunerpaaffillit atorumallugit Cairn/Capricornip qinnutigaa. Nipi 3-128 Hz akornanni frekvenseqassaaq.

Sunniutit

Naqitsinermik aallartitsissutit ataatsimoortut Cairn/Capricornimit atorniarneqarniartut 2D-nik sajuppillatsitsisarluni misissuisarnernit naqitsineqarnerussapput. Naqitsineqarnerunnerannit pissuteqartumik uumasusillit nipinut mianernartut, soorlu miluumasut imarmiut aalisakkallu, annertusisamik sunnerneqarsinnaapput. Frekvensit atorneqartussat 3-128 Hz akornanni nikerassapput. Naqitsinermik aallartitaatit appasinnerusumik frekvensillit atorneqartut immiunneqarneranni paasinarsivoq, qaffasinnerusumik frekvensi atorneqartillugu saniatigut nukimmik anertuumik pilersitsisoqartartoq. Tamanna uumasunut qaffasissumik frekvensimik tusaasaqartartunut, soorlu arfernut kigutilinnut sajuppillatsitsisarluni misissuinerni frekvensinit appasissunit malussarnissamut nalinginnaasumik naatsorsuutigineqanngitsunut sunniuteqarsinnaavoq. Taamaammat inernilunneqartariaqarpoq, appasissunik frekvensinik tusaasartut arferit soqqalliunerusut misissuinerni sunnerneqartarnerannik isumaqarneq ilumuunngitsoq, taamaamallu naqitsinermik aallartitaatit ataatsimoortut frekvensii pillugit paasissutissanik qinnuteqartoq tunniussisariaqartoq.

Miluumasut imarmiut amerlassusaat siammasissusaallu pillugit paasissutissat amerlanerpaartaat ikkannerit eqqaanniittunerput, misissuivissamilu ilisimasat killeqarlutik. Taamaattorli ilisimaneqarpoq arferit kigutillit soqqallilu aamma sumiiffimmiittartut. Azorernemi nakkutilliinermi arferit sumiissusersineqarnerisa takutippaat sumiiffik tikaagulliusaarnanut pingaaruteqarsinnaasoq. Tunnulissuup nungutaaqqajaasup saniatigut arferni soqqalinni tikaagulliusaarnat Kalaallit Nunaata kitaaniittut pillugit ilisimasaqarfiginnginnerpaasaraagut.

PEIA-mi oqaatigineqanngilaq misissuiffissatut siunnersuutigineqartoq tikaagulliit, tikaagulliusaarnat qipoqaallu Kalaallit Nunaata kitaani neriniartarfiisa pingaarnerit ilaasa ataatsip marlulluunniit eqqaanniimmat (Laidre et al. 2010). Neriniartarfik tamanna Saqqamiut blokimiippoq, 3D-nik sajuppillatsitsisarluni misissuivissamut attuuteqqalluni. Paasissutissat amigarnerat pissutigalugu ilisimangilarput neriniartarfik misissuivissarlu qaleriinersut. PEIA-mi erseqqissaatigineqarpoq arferit soqqallit sajuppillatsitsissutinit maligaasanit 100 km-iniit ungasinnerusumiittut qimaatinneqarsinnaammata. Saqqamiuni neriniartarfik ungasissutsip taassuma iluaniippoq. PEIA-mi aamma oqaatigineqarpoq qimaatitaaneq sumiiffimmi arfernut piniakkanullu ajornartorsiutaanngitsoq sumiiffinnut allanukarsinnaammata. Taamaattorli sumut qimaasinnaanerat erseqqissarneqanngilaq. Neriniarfiup pingaaruteqartup aapparaa Lille aamma Store Hellefiske Banke Saqqamiunit avannamut 600 km-inik ungasitsigisumiittoq. Pingaarutalik alla tassaavoq 2011-mi Saqqamiuni kisimi misissuisoqassanngimmat. Taamaammat annertusiartortumik sunniutit siumoratarsinnaavagut qimaatitanermik sunniutinik naliliiniarnermik ajornartorsiortitsisinnaasunik.

Inernilineq

Maanna ilisimasat naapertorlugit sumiiffimmi 3D-nik sajuppillatsitsisarluni misissuinissat sunniutaannik naliliinissaq naammangilaq. Immikkut oqaatigiumasat:

- Takussutissiaq 5.7: Takussutissiaq pisariaqarpassippoq kisianni titarnerit ammukartoq sanimukartorlu atuarneqarsinnaanngillat.

- Nalunaarsuiffik 6.4: Nalunaarsuiffimmi eqqunngitsunik allassimasoqarpoq:

Qipoqqaat piniagaapput (killilersugaallutik).

Arferit soqqallit Kalaallit Nunaata kitaq qaqugukkut qimattarneraat ilisimaneqanngilaq. Tikaagulliusaat qipoqqaallu ilaat minnerpaamik decembarip nanissaata tungaanut sumiiffimmiittarput, sivilisunerusinnaalluni paasissutissalli amigarput.

Arferit ilaat (bottlenose whales), kigutilissuit, aarluarsuit niisarnaallu sumiiffimmiinnersut ilisimaneqanngilaq.

- Immikkoortoq 7.1. Immikkoortup 7.1.1 qulinnguani: Uumasut agguataarneqarsimanerat assut eqqumiippoq.

- Nalunaarsuiffik 7.1. Najoqqutassiat nakkutilliisullu atorlugit arferit soqqallit qimaatinnissaat tusaasanillu immikkoortitsisinnaajunnaarnissaat annikinnerulersinneqarsinnaanngillat! (najoqqutassiat siunertaraat uumasut timaasa ajoqusersinnaanerit pinaveersimatinnissaat).

- Nalinginnaasumik uumasut amerlassusaat piniagaanerallu pillugit paasissutissat amigarput pisoqaavallaarlutillu. Assersuutigalugu: Qipoqqaat, tikaagulliusaat niisallu Kommune Kujallermi piniagaapput.

- Qinnuteqaammi oqaatigineqartutut sumiiffimmi ingammik juuni-aggustimi takunnissinnaaneq ajornakusoortarpoq. Sialuk, mallit, putsernera imaluunniit unnuami qaamanikinnera pissutigalugu takunnissinnaanerup killeqarnerata nalaani miluumasunik imarmiunik nakkutilliisut umiarsuup eqqaani uumasoqarneranik nakkutilliisinnaanaviannngillat naqitsinermik aallartitaatit sakkortusiartuaartillugit aallartisarnernanni imaluunniit misissuinerup ingerlanneqarnerani. Qinnuteqaammi erseqqissarneqanngilaq naqitsinermik aallartitaatit sakkortusiartuaartillugit aallartisarnerat misissuinerluunniit unitsinneqassanersut takunnissinnaanerup killeqarneranik pissuteqartumik.